



Utrecht
werkplaatsen
onderwijsonderzoek
primair onderwijs



WOU format samenvatting onderzoeksverslag

Naam School

Apollo11

Inleiding

Het team van de Apollo 11 wilde beter worden in het begeleiden van leer- en onderzoeksvragen van kinderen, tijdens onderzoekend leren.

Context van het onderzoek (1 of twee zinnen)

De Apollo 11 is een openbare basisschool in de Meern. De school heeft 286 leerlingen, waarvan 3% een migratieachtergrond heeft. Er wordt thematisch onderwijs gegeven.

Onderzoeksvraag en doel van het onderzoek

Hoe ziet een tool met begeleidingsvragen eruit die leerkrachten helpt om leerlingen te begeleiden bij het stellen van goede, onderzoekbare vragen binnen de context van onderzoekend en ontwerpend leren, aansluitend bij het thematisch onderwijs op school.

Resultaten

Het onderzoek werd aangestuurd door drie leerkrachten, maar het gehele team was betrokken. In verschillende focusgroep sessies werd gewerkt aan een begeleidingsboekje voor leerkrachten. In deze boekjes zijn werkvormen, mogelijke begeleidingsvragen, kansen voor woordenschatuitbreiding en observatiepunten voor het volgen van leerlingen opgenomen. Steeds werd deze 'tool' uitgetoetst, herontworpen, en opnieuw uitgetoetst.

Naast de begeleidingstool, zijn er twee aangepaste versies van het vragenmachientje (Wetenschapsknooppunt Nijmegen) ontwikkeld. Eén voor de onderbouw (groep 1 tot en met 4) en één de midden- en bovenbouw.

Zowel de tool met begeleidingsvragen als de twee vragenmachientjes zijn vrij beschikbaar voor andere scholen.



Utrecht
werkplaatsen
onderwijsonderzoek
primair onderwijs



Conclusie

Het WOU onderzoek heeft naast de producten die beschreven staan bij 'resultaten' ook geleid tot drie belangrijke inzichten over gezamenlijk professionaliseren. Samengevat blijken drie elementen essentieel te zijn.

1. Focus op inhoudelijke kennis (zowel van leerkrachten als van leerlingen) – het koppelen van de doelen die vooraf gesteld zijn voor een thema aan de stappen van het onderzoekend leren heeft aandacht nodig. Als vooraf onvoldoende duidelijk is welke kennis de leerlingen -en dus de leerkrachten-nodig hebben, ontstaat het risico dat teveel tijd en energie in het proces in plaats van de inhoud gaat zitten.
2. Mogelijkheden creëren voor actief leren en ontwikkelen – het team waardeerde het gezamenlijk ontwikkelen van het nieuwe materiaal gecombineerd met een onderzoeksmatige aanpak. Dit geldt dus in feite zowel voor leerlingen als voor leerkrachten.
3. Samenhang bewaken met andere activiteiten – het is belangrijk ook te houden voor de het grotere geheel waarvan één specifieke professionaliseringsactiviteit deel uit maakt. Het is belangrijk gebleken om het ontwikkelen van de begeleidingstool in het kader van dit onderzoek te blijven zien in een groter geheel: het continue onderling ondersteunen van elkaars ontwikkeling door doelen te blijven formuleren en deze met elkaar te delen.

Tot slot heeft het onderzoek duidelijk gemaakt dat voor leerkrachten die zich nog onvoldoende zeker voelen tijdens het begeleiden van onderzoekend leren, 'coaching on the job' nog van toegevoegde waarde kan zijn. Het werken met de tool was al helpend, maar nog meer handvatten van een coach worden verwelkomd.

Contact

Wil je meer weten over dit onderzoek? Neem dan contact op met Marie-Louise Bijl (coördinator van het onderzoek) via <https://apollo11.nl/contact/contactformulier/>